

2858. $x_1 = \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{3 \cdot \pi}{8} + l \cdot \pi$; $x_3 = -\frac{\pi}{8} + m \cdot \pi$. Osszuk el az egyenletet a nem nulla $\cos^4 x$ -szel! Majd vegyük figyelembe, hogy $\frac{1}{\cos^4 x} = (1 + \operatorname{tg}^2 x)^2$, ezt felhasználva kapjuk,

hogy: $\operatorname{tg}^4 x - 4 \cdot \operatorname{tg}^3 x + 4 \cdot \operatorname{tg}^2 x - 1 = 0$; ezt alkalmas módon alakítsuk szorzattá. Azt kapjuk, hogy $(\operatorname{tg} x - 1)^2 \cdot (\operatorname{tg}^2 x - 2 \cdot \operatorname{tg} x - 1) = 0$.

2859. $x_1 = \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{4} + l \cdot \pi$. Szorozzunk a nevezővel, a $\sin^2 x$ -et alakítsuk át $\cos^2 x$ -re, majd rendezzük nullára az egyenletet, ezután alakítsuk szorzattá!

2860. $x_1 = \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{2 \cdot \pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$; $x_3 = -\frac{2 \cdot \pi}{3} + m \cdot 2 \cdot \pi$. Hasonlóan oldhatjuk meg, mint az előző feladatot.

2861. $x_1 = k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{4} + l \cdot 2 \cdot \pi$; $x_3 = \frac{3 \cdot \pi}{4} + m \cdot 2 \cdot \pi$. Hasonlóan oldhatjuk meg, mint az előző feladatot, csak most a $\cos^2 x$ -et alakítjuk át $\sin^2 x$ segítségével.

2862. $x \approx -0,3218 + k \cdot \pi$. A jobb oldalon emeljük ki $\sin x$ -et, vegyük észre amit ezután észre kell venni. Majd az egyenletet tangensre alakíthatjuk át, ha $\cos x$ -szel osztunk.

2863. $x_1 = k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$. Rendezzünk nullára, majd alakítsuk szorzattá az egyenletet!

2864. $x_1 = k \cdot 2 \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{4} + l \cdot \pi$. Alakítsuk át a tangenst, szorozzunk koszinusszal, rendezzük nullára az egyenletet, majd alakítsuk szorzattá!

2865. $x_1 = \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$; $x_2 = \pi + l \cdot 2 \cdot \pi$. Hasonlóan oldhatjuk meg, mint az előző feladatot.

2866. $x_1 = \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $x_2 = l \cdot 2 \cdot \pi$. Rendezzük nullára az egyenletet, majd alakítsuk szorzattá, például úgy, hogy $(\sin x - 1)$ -et kiemelünk.

2867. $x_1 = \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$. Rendezzük nullára az egyenletet és alakítsuk szorzattá úgy, hogy $(1 + \cos x)$ -et emeljük ki!

2868. $x_1 = -\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{6} + l \cdot 2 \cdot \pi$; $x_3 = \frac{5 \cdot \pi}{6} + m \cdot 2 \cdot \pi$. Alakítsuk át a kotangenst, szorozzunk szinusszal, majd rendezzük nullára az egyenletet! Ezután alakítsuk szorzattá, például úgy, hogy kiemeljük a $(\sin x + \cos x)$ -et.

2869. $x_1 = \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $x_2 = -\frac{2 \cdot \pi}{3} + l \cdot 2 \cdot \pi$. Alakítsuk át a tangenst, szorozzunk a nevezőkkel, egyszerűsítsünk, majd a nullára rendezett egyenletet alakítsuk szorzattá!

2870. $x_1 = k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{3} + l \cdot 2 \cdot \pi$; $x_3 = -\frac{\pi}{3} + m \cdot 2 \cdot \pi$; $x_4 = \frac{\pi}{6} + n \cdot 2 \cdot \pi$;

$x_5 = \frac{5 \cdot \pi}{6} + p \cdot 2 \cdot \pi$. Az első két tagból emeljük ki $2 \cdot \sin x$ -et, ezután láthatjuk, hogy szorzattá

alakíthatjuk a bal oldalt, ha $\left(\sin x - \frac{1}{2} \cdot \operatorname{tg} x\right)$ -et kiemelünk.

2871. $x_1 = -\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$; $x_2 = \frac{\pi}{3} + l \cdot \pi$; $x_3 = -\frac{\pi}{3} + m \cdot \pi$. Rendezzük nullára az egyenletet. Az első két tagból emeljük ki $\operatorname{tg}^2 x$ -et, a második két tagból emeljük ki (-3) -at! Ezután láthatjuk, hogy a bal oldalt szorzattá alakíthatjuk.

2872. Nincs megoldása az egyenletnek a valós számok halmazán. Hozzuk az egyenletet a következő alakra: $\operatorname{tg}^2 x \cdot (\operatorname{tg} x + 1)^2 + (\operatorname{tg} x - 1)^2 = 0$. Ez akkor és csak akkor igaz, ha az egyes tagok külön-külön nullák.

2873. $x_1 = k \cdot 2 \cdot \pi$; $x_2 = \frac{2 \cdot \pi}{3} + l \cdot 2 \cdot \pi$; $x_3 = -\frac{2 \cdot \pi}{3} + m \cdot 2 \cdot \pi$; $x_4 = \frac{4 \cdot \pi}{5} + n \cdot 2 \cdot \pi$;
 $x_5 = -\frac{4 \cdot \pi}{5} + p \cdot 2 \cdot \pi$; $x_6 = \frac{2 \cdot \pi}{5} + q \cdot 2 \cdot \pi$; $x_7 = -\frac{2 \cdot \pi}{5} + r \cdot 2 \cdot \pi$. Az első két tagból

IV

emeljük ki a $\cos^2 x$ -et. Ezután láthatjuk, hogy szorzattá alakíthatjuk az egyenletet, ha kiemelünk $(\cos x - 1)$ -et: $(\cos x - 1) \cdot (8 \cdot \cos^2 x \cdot (\cos x + 1) - 1) = 0$. A második tényező további szor-

zattá alakítása: $8 \cdot \cos^3 x + 8 \cdot \cos^2 x - 1 = (8 \cdot \cos^3 x + 1) + 8 \cdot \cos^2 x - 2 =$

$$= 8 \cdot \left(\cos^3 x + \frac{1}{2^3} \right) + 8 \cdot \left(\cos^2 x - \frac{1}{4} \right) =$$

$$= 8 \cdot \left(\cos x + \frac{1}{2} \right) \cdot \left(\cos^2 x - \cos x \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} \right) + 8 \cdot \left(\cos x - \frac{1}{2} \right) \cdot \left(\cos x + \frac{1}{2} \right) = \dots \text{Folytassuk!}$$

2874. $x = -\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$. Alakítsuk át a kotangenst és a tangenst a definícióikat használva!

Emeljük ki a bal oldalon $(\sin x + \cos x)$ -et! Majd ugyanezt végezzük el a jobb oldalon is, ezután rendezzük nullára az egyenletet és alakítsuk szorzattá!

2875. $x_1 \approx 2,4754 + k \cdot 2 \cdot \pi$; $x_2 = l \cdot 2 \cdot \pi$. Alakítsuk át a $\sin^2 x$ -et $\cos^2 x$ segítségével! Majd rendezzük nullára az egyenletet és alakítsuk szorzattá! $\cos x + \sqrt{\sin x} = \cos^2 x - \sin x$,
 $(\cos x - \sqrt{\sin x})(\cos x + \sqrt{\sin x}) - (\cos x + \sqrt{\sin x}) = 0$. A trigonometrikus egyenlőtlenségek megoldásánál célszerű felvázolni a megfelelő függvény grafikonját, vagy alkalmazni a szögfüggvény egységkörös definícióját.

Trigonometrikus egyenlőtlenségek I. rész

Bevezető feladatok

2876. a) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $-\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $0 + k \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$. d) $0 + k \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$.

2877. a) $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $-\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x < 0 + k \cdot \pi$. d) $\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x < \pi + k \cdot \pi$.

2878. a) $-\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $\frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$. d) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Másféppen: $\frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{13 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2879. a) $\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$;
 $\frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Rövidebben: $\frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{7 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $\frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{11 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$. d) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$;
 $\frac{11 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2\pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Rövidebben: $-\frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2880. a) $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$;
 $\frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$ vagy $\frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{9 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{7 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$ vagy
 $-\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$. d) $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{7 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2881. a) $0 + k \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$. b) $-\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$.

c) $\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$. d) $-\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x < \frac{\pi}{3} + k \cdot \pi$.

2882. a) $\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x < \pi + k \cdot \pi$. b) $0 + k \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$. c) $0 + k \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$.
d) $0 + k \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{3} + k \cdot \pi$.

Alapvető feladatok

2883. a) $x = k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $x = \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. c) Nincs megoldása a valós számok halmazán.
d) Nincs megoldása a valós számok halmazán.

2884. a) $\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{2\pi}{3} + k\pi$. b) $\frac{\pi}{8} + k \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{8} + k \cdot \pi$.
c) $k \cdot \frac{\pi}{2} < x \leq \frac{\pi}{8} + k \cdot \frac{\pi}{2}$. d) $-\frac{\pi}{4} + k \cdot \frac{\pi}{2} < x \leq -\frac{\pi}{8} + k \cdot \frac{\pi}{2}$.

2885. a) $-\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $\frac{5 \cdot \pi}{8} + k \cdot \pi < x < \frac{7 \cdot \pi}{8} + k \cdot \pi$.

2886. a) $\frac{\pi}{3} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot \pi$. b) $\frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{4} + k \cdot \pi$.

2887. a) $-\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$. b) $\frac{\pi}{3} + k \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$;
 $-\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x < -\frac{\pi}{3} + k \cdot \pi$.

2888. a) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Alakítsuk át az egyenletet: $|\sin x| = \sin x$, ebből következik, hogy $\sin x \geq 0$. b) $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Az egyenlet átalakítása és a következtetés után: $\sin x \leq 0$. c) $-\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x \leq 0 + k \cdot \pi$.

2889. a) Minden x valós számra értelmezett a kifejezés, tehát az értelmezési tartomány a valós számok halmaza. b) $x = \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$. c) $x = k \cdot \pi$. d) $x = \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$.

2890. a) $\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot \pi$. b) $x_1 = k \cdot \frac{2 \cdot \pi}{3}$; $x_2 = k \cdot \frac{\pi}{3} + l \cdot \frac{2 \cdot \pi}{3}$.

c) $2k \leq x \leq 1 + 2k$. d) $-\frac{1}{2} + 2k \leq x \leq \frac{1}{2} + 2k$.

IV

2891. a) $x \neq k \cdot \pi$. b) $x \neq \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$. c) $x \neq \frac{1}{k}$, (ahol $k \in \mathbf{Z}$). d) $x \neq \frac{1}{\frac{1}{2} + k}$, (ahol $k \in \mathbf{Z}$).

2892. a) Minden x valós számra értelmezett, tehát a valós számok halmaza az értelmezési tartomány. b) $x = 2k$. c) $x_1 = \frac{1}{2} + 2k$; $x_2 = \frac{3}{2} + 2l$. d) $-\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$.

2893. a) $\pi + k \cdot 4 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 4 \cdot \pi$. b) $\frac{\pi}{3} + k \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$.

c) $0 + k \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$. d) $x_1 = 4k$; $x_2 = 4l + 2$.

Összetettebb feladatok

2894. a) $\frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

b) Nincs megoldása az egyenlőtlenségrendszernek a valós számok halmazán.

c) $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2895. a) $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{7 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

b) $0 + k \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x < \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot \pi$.

c) $\frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2896. a) $x = \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Rendezzük nullára az egyenlőtlenséget, majd alakítsuk szorzattá!

b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$, vagy rövidebben

$-\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. c) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2897. a) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; másképpen

$-\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

b) $\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

$$c) \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad \pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2898.} \quad a) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad \frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi;$$

$x = \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. Oldjuk meg először a $\sin x$ -re másodfokú egyenlőtlenséget!

$$b) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2899.} \quad a) \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{4 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi;$$

$$\frac{7 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi. \quad b) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi;$$

$$\frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{7 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad \frac{11 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$\mathbf{2900.} \quad a) \frac{7 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{11 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$. A $\cos^2 x$ -et alakítsuk át $\sin^2 x$ segítségével, majd ekkor $\sin x$ -re egy másodfokú egyenlőtlenséget kapunk, amelyet oldjunk meg!

$$b) \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2901.} \quad a) \frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad -\frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$b) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad \frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi;$$

$$\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2902.} \quad a) \frac{4 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$b) \frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{7 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi; \quad -\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2903.} \quad a) \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot \pi; \quad -\frac{\pi}{6} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{6} + k \cdot \pi.$$

$$b) 0 + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi; \quad \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot \pi; \quad \frac{\pi}{3} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2904.} \quad a) -\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot \pi. \quad b) \frac{\pi}{3} + k \cdot \pi \leq x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2905.} \quad a) 0 + k \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi; \quad -\frac{\pi}{2} + k \cdot \pi < x \leq -\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi.$$

$$b) -\frac{\pi}{4} + k \cdot \pi < x < \frac{\pi}{3} + k \cdot \pi.$$

$$\mathbf{2906.} \quad a) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi. \quad b) \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

$$c) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi. \quad d) 0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi;$$

$$\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi.$$

IV

2907. a) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. d) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$;
 $\frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2908. a) $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{11 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{7 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{11 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{7 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

d) $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{4 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2909. a) $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

d) $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2910. a) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$. Használjuk a tangens definícióját, majd rendezzük nullára az egyenlőtlenséget! Ezután kapunk egy törtet, ha közös nevezőre hozunk.

b) $\frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{5 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. Hasonló módon

járhatunk el, mint az előző feladat megoldásánál. c) $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

d) $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{7 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2911. a) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$. c) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\pi + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$. d) $\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{3 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2912. a) Az egyenlőtlenség minden x valós számra fennáll. Egyenlőség akkor és csak akkor, ha $x = k \cdot 2 \cdot \pi$. b) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $\pi + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

d) $0 + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$.

e) $\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\pi + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq \frac{5 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{3 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{5 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

f) $\frac{\pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $0 + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{\pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x \leq 2 \cdot \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{7 \cdot \pi}{6} + k \cdot 2 \cdot \pi \leq x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$;

$\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x \leq \frac{2 \cdot \pi}{3} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2913. $-2 \leq x \leq 3$; $x = \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$.

2914. $-\frac{\pi}{3} + k \cdot \pi < x < \frac{\pi}{3} + k \cdot \pi$.

A $\sin^2 x$ -et alakítsuk át $\cos^2 x$ segítségével! Az egyenlőtlenséget alakítsuk át a következő alakra: $0 < 4 \cdot |\cos x|^2 + 4 \cdot |\cos x| - 3$. E $|\cos x|$ -re másodfokú egyenlőtlenség megoldásából $|\cos x| > \frac{1}{2}$ egyenlőtlenséget kapjuk.

2915. $-\frac{\pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{5 \cdot \pi}{4} + k \cdot 2 \cdot \pi$. Alkalmazzuk

a tangens definícióját, majd alakítsuk át az egyenlőtlenséget a következő alakúra: $0 < 2 \cdot \sin^2 x + 2 \cdot \sqrt{8} \cdot \sin x + 3$. Oldjuk meg ezen $\sin x$ -re másodfokú egyenlőtlenséget, azt

kapjuk, hogy: $-\frac{\sqrt{2}}{2} < \sin x$.

2916. $\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi < x < \frac{3 \cdot \pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $x = \pm \frac{\pi}{3} + l \cdot 2 \cdot \pi$. Alakítsuk át az egyenlőtlenséget úgy, hogy $\sin^2 x$ -et alakítjuk át $\cos^2 x$ segítségével. Azt kapjuk, hogy $\frac{(2 \cdot \cos x - 1)^2}{\cos x} \leq 0$.

2917. $x \neq k \cdot \frac{\pi}{2}$. Ha $x = k \cdot \frac{\pi}{2}$, akkor $|\sin x| + |\cos x| = 1$, tehát ezekre a számokra nem teljesül az egyenlőtlenség. Ha $x \neq k \cdot \frac{\pi}{2}$, akkor $|\sin x| > \sin^2 x$ és $|\cos x| > \cos^2 x$, így $|\sin x| + |\cos x| > \sin^2 x + \cos^2 x = 1$. Az egyenlőtlenség $x = k \cdot \frac{\pi}{2}$ kivételével minden valós számra igaz.

2918. $0 < x \leq \frac{\pi}{2}$ esetén $x > \sin x$, ezért $x \cdot \sin x > \sin^2 x$, másrészt $\cos x > \cos^2 x$. Adjuk össze a két egyenlőtlenséget!

2919. $2 - \cos^2 x - x \cdot \sin x = (1 - \sin x)^2 + (2 - x) \cdot \sin x > 0$.

Szélsőértékfeladatok

2920. a) $f_{\max} = 5$, $x_{\max} = -\frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $f_{\min} = -1$, $x_{\min} = \frac{\pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$.

b) $g_{\max} = 2$, $x_{\max} = k \cdot 2 \cdot \pi$; $g_{\min} = -6$, $x_{\min} = \pi + l \cdot 2 \cdot \pi$.

2921. a) $f_{\max} = 4$, $x_{\max} = k \cdot \pi$; $f_{\min} = 1$, $x_{\min 1} = \frac{\pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$, $x_{\min 2} = -\frac{\pi}{2} + m \cdot 2 \cdot \pi$.

b) $g_{\max} = 1$, $x_{\max 1} = 0 + k \cdot 2 \cdot \pi$, $x_{\max 2} = \pi + l \cdot 2 \cdot \pi$; $g_{\min} = -1$, $x_{\min} = \frac{\pi}{2} + m \cdot \pi$.

2922. a) $f_{\max} = 3$, $x_{\max 1} = k \cdot 2 \cdot \pi$, $x_{\max 2} = \pi + l \cdot 2 \cdot \pi$; $f_{\min} = 2$, $x_{\min} = \frac{\pi}{2} + m \cdot \pi$.

b) $g_{\max} = 2$, $x_{\max} = k \cdot \pi$; $g_{\min} = 1$, $x_{\min 1} = \frac{\pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$, $x_{\min 2} = -\frac{\pi}{2} + m \cdot 2 \cdot \pi$.

c) $h_{\max} = \frac{3}{2}$, $x_{\max} = \frac{\pi}{2} + k \cdot \pi$; $h_{\min} = 1$, $x_{\min 1} = l \cdot 2 \cdot \pi$, $x_{\min 2} = -\pi + m \cdot 2 \cdot \pi$.

2923. $f_{\max} = 3$, $x_{\max} = k \cdot \pi$; $f_{\min} = 2$, $x_{\min 1} = \frac{\pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$, $x_{\min 2} = -\frac{\pi}{2} + m \cdot 2 \cdot \pi$.

2924. $f_{\max} = 1$, $x_{\max} = \frac{\pi}{2} + k \cdot 2 \cdot \pi$; $f_{\min} = -1$, $x_{\min} = \frac{3 \cdot \pi}{2} + l \cdot 2 \cdot \pi$. Ha felhasználjuk a $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$, azonosság négyzetre emelésével kapott azonosságot, akkor megmutathatjuk, hogy: $f(x) = \sin x$.

2925. $f_{\max} = \frac{17}{8}$, $x_{\max 1} \approx 0,8480$, $x_{\max 2} \approx 2,2935$; $f_{\min} = -4$, $x_{\min} = \frac{3 \cdot \pi}{2}$.

Alakítsunk ki teljes négyzetet! $f(x) = -2 \cdot \left(\sin x - \frac{3}{4} \right)^2 + \frac{17}{8}$. A minimum a $\sin x$ függvény vizsgálatával kapható meg.

2926. $f_{\max} = 3 \cdot \sqrt{3} + 7$, $x_{\max} = \pi + k \cdot 2 \cdot \pi$; $f_{\min} = \frac{7}{4}$, $x_{\min 1} = \frac{\pi}{6} + l \cdot 2 \cdot \pi$,

$x_{\min 2} = -\frac{\pi}{6} + m \cdot 2 \cdot \pi$. Alakítsunk ki teljes négyzetet! $f(x) = \left(\sqrt{3} \cdot \cos x - \frac{3}{2} \right)^2 + \frac{7}{4}$.

2927. $f_{\min} = 1$, $x_{\min} = k \cdot \pi$. Vegyük figyelembe, hogy: $\frac{1}{\cos^2 x} = \operatorname{tg}^2 x + 1$, ezt felhasználva megmutathatjuk, hogy: $f(x) = 2 \cdot \operatorname{tg}^4 x + 1$.

2928. $f_{\max} = \frac{1}{2}$, $x_{\max} = k \cdot 2 \cdot \pi$; $f_{\min} = -\frac{1}{2}$, $x_{\min} = \pi + l \cdot 2 \cdot \pi$. Alkalmazzuk a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenséget 1-re és $\cos^2 x$ -re! $\frac{1 + \cos^2 x}{2} \geq \sqrt{1 \cdot \cos^2 x} = |\cos x|$, ebből mutassuk meg, hogy: $-\frac{1}{2} \leq \frac{\cos x}{1 + \cos^2 x} \leq \frac{1}{2}$.

2929. $f_{\min} = 12$. Alakítsuk át f -et a következő alakúra: $f(x) = 9 \cdot x \cdot \sin x + \frac{4}{x \cdot \sin x}$! Ha ezen összeg két tagjára alkalmazzuk a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenséget, akkor megkaphatjuk a minimális értéket.

A szinusztétel alkalmazása

Bevezető alapeladatok

- 2930.** $\approx 52,71^\circ$; $\approx 43,29^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 6,89$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
- 2931.** $\approx 3,11$ cm a háromszög ismeretlen oldala, $\approx 42,72^\circ$; $\approx 15,28^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei.
- 2932.** $\approx 15,44$ cm a háromszög ismeretlen oldala, $\approx 27,31^\circ$; $\approx 117,69^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei.
- 2933.** Ez a háromszög nem létezik.
- 2934.** **1. eset:** $\approx 14,25$ cm a háromszög ismeretlen oldala, $\approx 42,91^\circ$; $\approx 104,09^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei.
2. eset: $\approx 2,53$ cm a háromszög ismeretlen oldala, $\approx 137,09^\circ$; $\approx 9,91^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei.
- 2935.** $\approx 8,5$ cm; $\approx 9,34$ cm a háromszög ismeretlen oldalai.
- 2936.** ≈ 12 cm; $\approx 9,47$ cm a háromszög ismeretlen oldalai.

IV

Alapvető feladatok

- 2937.** Nem létezik ez a háromszög.
- 2938.** **1. eset:** $\approx 71,21^\circ$; $\approx 46,53^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 7,05$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
2. eset: $\approx 108,79^\circ$; $\approx 8,96^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 1,51$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
- 2939.** **1. eset:** $\approx 37^\circ 12'$; $\approx 108^\circ 23'$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 14,44$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
2. eset: $\approx 142^\circ 48'$; $\approx 2^\circ 47'$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 0,74$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
- 2940.** **1. eset:** $\approx 85^\circ 28'$; $\approx 35^\circ 50'$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 4,1$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
2. eset: $\approx 94^\circ 32'$; $\approx 26^\circ 46'$ a háromszög ismeretlen szögei, $\approx 3,16$ cm a háromszög ismeretlen oldala.
- 2941.** $\approx 6,94$ cm; $\approx 5,06$ cm; $\approx 5,79$ cm a háromszög ismeretlen oldalai.
- 2942.** $\approx 10,62$ cm; $\approx 18,12$ cm; $\approx 17,43$ cm a háromszög ismeretlen oldalai.
- 2943.** $\approx 3,81$ cm; $\approx 4,97$ cm; $\approx 5,22$ cm a háromszög ismeretlen oldalai.
- 2944.** $\approx 4,64$ cm; $\approx 6,25$ cm; $\approx 7,11$ cm a háromszög ismeretlen oldalai.
- 2945.** Alkalmazzuk a háromszög oldalaira az $a = 2 \cdot R \cdot \sin \alpha$ összefüggést!
- 2946.** Alkalmazzuk a $t = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$ képletet, és alkalmazzuk a szinusztételt az a és b oldalakra!
- 2947.** $\approx 7,87$ cm; $\approx 6,1$ cm a paralelogramma oldalainak a hossza.
- 2948.** $\approx 12,69$ cm; $\approx 8,87$ cm a paralelogramma oldalainak a hossza.
- 2949.** $\approx 81,23$ N; $\approx 212,66$ N az összetevők nagysága.
- 2950.** $\approx 24^\circ 36'$ -es szöget bezáró irányban evezzünk a víz folyásirányához képest.
- 2951.** $\approx 3,47$ cm; $3,05$ cm; $3,47$ cm hosszúságú részekre osztják az egyenesek a szöggel szemközti oldalt.

IV

Összetettebb feladatok

2952. ≈ 13 cm; ≈ 15 cm; ≈ 14 cm a háromszög oldalainak a hossza. Alkalmazzuk a háromszög megfelelő területképletét, ebből kapjuk, hogy $a \cdot b \approx 195$! Alkalmazzuk a szinusztételt a -ra és b -re, majd oldjuk meg az egyenletrendszer!

2953. $a \approx 116$ cm; $b \approx 89$ cm; $c \approx 123$ cm a háromszög oldalainak a hossza, $\beta_1 \approx 43,6^\circ$; $\gamma_1 \approx 72,39^\circ$ a háromszög másik két szöge, illetve $\beta_2 \approx 8,38^\circ$ és $\gamma_2 \approx 107,61^\circ$. Alkalmazzuk a háromszög megfelelő területképletét és a feltételei egyenletet! Ebből kapjuk a γ szöveget, majd ebből a β szöveget. Alkalmazzuk a szinusztételt a -ra és b -re, ebből és a feltételei egyenletből kapjuk a -t és b -t. Írjunk fel egy újabb szinusztételt c -re és például a -ra, ebből kapjuk c -t.

2954. $CD \approx 9,66$ cm; $AC = 5 \cdot \sqrt{2} \approx 7,07$ cm; $AD = 5$ cm. A kerületi szögek tételéből következik, hogy az $ADC \sphericalangle = 45^\circ$. Ebből következik, hogy $CAD \sphericalangle = 105^\circ$. Alkalmazzuk a szinusztétel következő változatát $a = 2 \cdot R \cdot \sin \alpha$, az ACD háromszög oldalaira!

2955. $\approx 18,23$ cm; $\approx 38,41$ cm a trapéz alapjai, $\approx 21,35$ cm a trapéz szára.

2956. $\approx 5,41$ dm a trapéz szára, $\approx 6,54$ dm a trapéz hosszabbik alapja, $\approx 23,02$ dm² a trapéz területe.

2957. $\approx 29,1$ cm a trapéz szára, $\approx 4,32$ cm a trapéz rövidebbik alapja. Toljuk el önmagával párhuzamosan a $17,5$ cm-es szárát úgy, hogy a rövidebbik alap másik végpontjából induljon ki. Ekkor kaptunk egy olyan háromszöget, amelynek egyik oldala $17,5$ cm, másik oldala b , harmadik oldala (38 cm $- c$). Gondoljuk meg, hogy ezen háromszögnek ismerjük a szögeit. Ezért két szinusztételt felírva megkaphatjuk a keresett oldalakat.

2958. $\approx 13,22$ cm a trapéz rövidebbik alapja, $107,2^\circ$; $\approx 40^\circ 24'$; $\approx 139^\circ 36'$ a trapéz ismeretlen szögei. Toljuk el önmagával párhuzamosan a $7,6$ cm hosszú szárát úgy, hogy az a rövidebbik alap másik végpontjából induljon ki. Ekkor kaptunk egy alkalmas háromszöget, amelyre alkalmazzuk a szinusztételt.

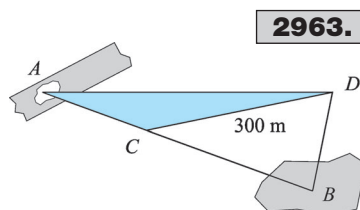
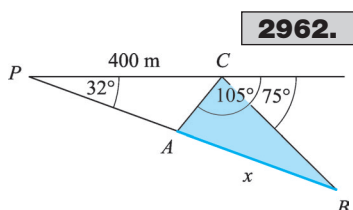
2959. ≈ 7 cm a trapéz másik szára, $\approx 78,34$ cm² a trapéz területe. Toljuk el a $12,5$ cm hosszúságú szárát önmagával párhuzamosan úgy, hogy a rövidebbik alap másik végpontjából induljon ki! Ekkor kaptunk egy megfelelő háromszöget, amelynek egy oldalát ismerjük, és ismerjük a szögeit.

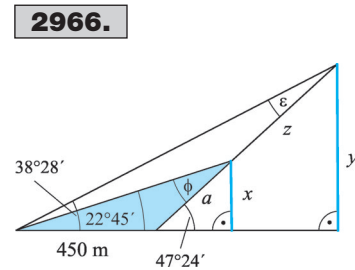
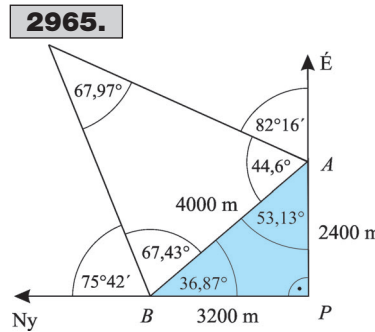
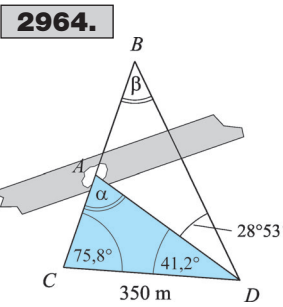
2960. $\approx 11,2$ cm; $\approx 13,09$ cm; $\approx 7,62$ cm a háromszög oldalai, $\approx 35^\circ 30'$; $\approx 85^\circ 54'$ a háromszög ismeretlen szögei. Először határozzuk meg a magasság és a szögfelező hajlásszögét, az ezt tartalmazó derékszögű háromszögből. Ennek segítségével megkaphatjuk az eredeti háromszög ismeretlen szögeit. Ezután szinusztételekkel számíthatjuk a háromszög oldalait.

2961. $\approx 19,57$ cm; $19,85$ cm; $\approx 12,12$ cm; $\approx 16,76$ cm a négyszög ismeretlen oldalai. Alkalmazzuk a szinusztételt négyszer, a két háromszögre, amelyek az ismert átló megrajzolásával keletkeznek!

2962. $\approx 162,5$ m messze van egymástól a két épület. Határozzuk meg a PCA szöveget, majd a PAC szöveget! Ezután alkalmazzuk a szinusztételt a PCA háromszögre! Ekkor megkapjuk az AC szakasz hosszát. Majd számítsuk ki az ABC háromszög szögeit. Ezután alkalmazzuk a szinusztételt az ABC háromszögre!

2963. ≈ 480 m a két fa távolsága. Számítsuk ki a háromszögek szögeit! Írjunk fel egy szinusztételt az ACD háromszögre, ebből megkaphatjuk az AC távolságot. Majd írjunk fel egy szinusztételt a BCD háromszögre! Ebből megkaphatjuk a BC szakasz hosszát. Majd $AB = AC + BC$.

IV

2964. $AB \approx 328$ m a két tereptárgy távolsága. $CBD \sphericalangle = 34^\circ 7'$, $CAD \sphericalangle = 63^\circ$. Alkalmazzuk a szinusztételt az ACD háromszögre! Ebből megkaphatjuk az AD szakaszt. $\frac{AD}{350} = \frac{\sin 75,8^\circ}{\sin 63^\circ} \Rightarrow AD \approx 380,8$ m. Majd alkalmazzuk a szinusztételt az ABD háromszögre! Ebből számíthatjuk az AB szakaszt. $AB \approx 328$ m.

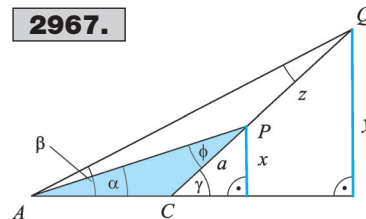
2965. $BC \approx 3030$ m; $AC \approx 3985$ m. Pitagorasz tételével kiszámíthatjuk az AB távolságot. Majd szögfüggvény segítségével számítsuk ki az ABP háromszög szögeit. Ezután kiszámíthatjuk az ABC háromszög szögeit. Majd az ABC háromszögre felírt szinusztétel segítségével kiszámíthatjuk a -t, majd egy másik szinusztétel felírásából kiszámíthatjuk b -t.

$$\frac{BC}{4000} = \frac{\sin 44,6^\circ}{\sin 67,97^\circ}; \quad \frac{AC}{4000} = \frac{\sin 67,43^\circ}{\sin 67,97^\circ}.$$

2966. $x \approx 307$ m a közelebbi hegycsúcs magassága; $y \approx 1327$ m; $z \approx 1386$ m a hegycsúcsok távolsága. Először számítsuk ki a Φ szöveget, majd alkalmazzunk egy szinusztételt az a oldalra és a 450 m-es oldalra, amelyből kiszámíthatjuk a -t. Ezután szögfüggvénnyel kiszámíthatjuk x -et. Számítsuk ki az ϵ szöveget, majd írjunk fel egy szinusztételt a $z + a$ oldalra és a 450 m-es oldalra, ebből kiszámíthatjuk z -t. Ezután szögfüggvény segítségével kapjuk az y távolságot.

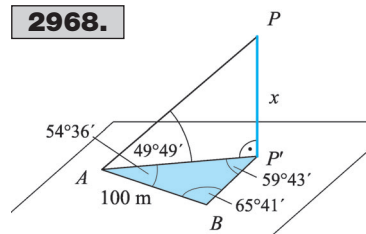
2967. $x = \frac{t \cdot \sin \alpha \cdot \sin \gamma}{\sin(\gamma - \alpha)}$; $y = \frac{t \cdot \sin \beta \cdot \sin \gamma}{\sin(\gamma - \beta)}$; $x \approx 349$ m; $y \approx 522$ m magasan vannak a

hegycsúcsok a síkság felett. Írjunk fel egy szinusztételt az ACP háromszögre! Másrészt vegyük észre, hogy $\Phi = \gamma - \alpha$, ezekből kapjuk a PC távolságot. Szögfüggvény segítségével ebből kaphatjuk x képletét. Vegyük még figyelembe, hogy $\epsilon = \gamma - \beta$. Másrészt alkalmazzuk a szinusztételt az ACQ háromszögre, ebből kapjuk a CQ távolságot! Ebből szögfüggvény segítségével kaphatjuk az y képletét.

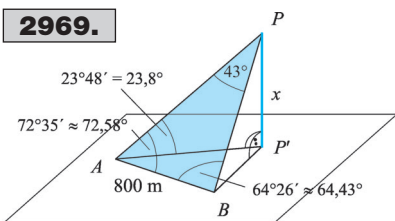

2968. $x \approx 125$ m magas az antenna. Az ABP' háromszögre írjunk fel a szinusztételt az AP' és az $AB = 100$ m-es oldalra, ebből kaphatjuk az AP' szakasz hosszát. Ezután az APP' háromszögre felírva egy megfelelő szögfüggvényt,

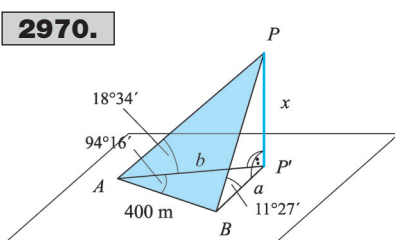
meghatározhatjuk az $PP' = x$ szakasz hosszát. $\frac{AP'}{100} = \frac{\sin 65^\circ 41'}{\sin 59^\circ 43'}$, $AP' \approx 105,5$ m. $x \approx 105,5 \cdot \operatorname{tg} 49^\circ 49'$.

IV

2969. $PP' \approx 427$ m magasra emelkedik a hegy a síkság fölé. Alkalmazzuk a szinusztételt az AP és a 800 m-es oldalra, ebből kapjuk AP értékét. Az APP' derékszögű háromszögre alkalmazzunk egy megfelelő szögfüggvényt és ekkor megkaphatjuk a PP' értékét.

$$\frac{AP}{800} = \frac{\sin 64,43^\circ}{\sin 43^\circ}, AP \approx 1058 \text{ m.}$$

2970. $x \approx 107,4$ m magas az antenna. Fejezzük ki x -szel az a és b távolságokat szögfüggvényt alkalmazva! Ezután alkalmazzuk a szinusztételt az ABP' háromszögre! Ekkor x kiesik és az egyenletből meghatározhatjuk az ABP' szöget. Ezen szög segítségével meghatározhatjuk az $AP'B$ szöget. Írjuk fel a szinusztételt az $AP'B$ háromszögben az a és az $AB = 400$ m-es oldalra. Ebből kaphatjuk az $a \approx 530,42$ m hosszúságot. A BPP' háromszögre egy megfelelő szögfüggvényt alkalmazva kiszámíthatjuk x -et.

Nehezebb feladatok

2971. $BC = \sqrt{3}$.

2972. $BK = \sqrt{\frac{6}{5}}$.

2973. $AK = \frac{6}{23}$.

2974. $\frac{AB}{AC} = \frac{a}{b} = \frac{5}{9}$.

2975. $QM < RS$.

A koszinusztétel alkalmazása

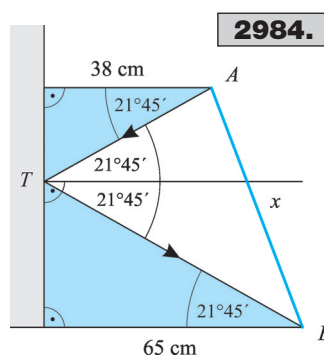
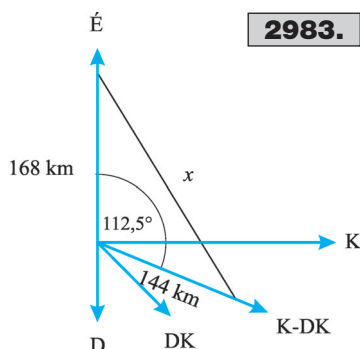
Alapvető feladatok

2976. $a) \approx 8,1$ cm a harmadik oldal hossza. $b) \approx 73,4^\circ$ a háromszög legnagyobb szöge. $c) \approx 42,6^\circ$ a háromszög legkisebb szöge. $d) \approx 112,41^\circ; \approx 29,54^\circ; \approx 38,05^\circ$ a háromszög szögei.

2977. $a) \approx 26^\circ 49'$ szög alatt látjuk a két távvezetékoszlop távolságát. $b) \approx 11,36$ cm az óramutatók végpontjainak távolsága. $c)$ **1. eset:** ≈ 154 m az órházak távolsága. **2. eset:** ≈ 324 m az órházak távolsága. $d) \approx 37,3$ N az eredő erő nagysága, $\approx 13,31^\circ$ az eredő erő hajlásszöge a 24 N-os erővel. $e) \approx 18,78$ cm; $\approx 9,13$ cm a paralelogramma oldalai; $\approx 45^\circ 34'$ és $\approx 134^\circ 26'$ a paralelogramma szögei. $f) \approx 590,88$ cm² a paralelogramma területe, $\approx 26,93$ cm a paralelogramma keresett átlójának hossza.

2978. $\approx 60,31$ cm a másik oldal hossza, $\approx 72,71$ cm a hosszabbik átló hossza.

2979. **1. eset:** 5 cm a harmadik oldal hossza; **2. eset:** $\approx 12,37$ cm a harmadik oldal hossza.

2980. $\approx 42,75$ m; $\approx 33,47$ m a háromszög ismeretlen oldalai, $\approx 88,07^\circ$; $\approx 53,14^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei.

2981. 6 cm^2 a háromszög területe. Írjuk fel a koszinusztételt a BC szakaszra! Legyen például $AC = x$, ekkor $BC = 7 - x$. A koszinusztételből kaphatjuk, hogy $x = 4$. Ekkor a háromszög oldalhosszai 3 cm, 4 cm, 5 cm. Vegyük észre, hogy e háromszög derékszögű. Miért?

2982. Alkalmazzuk a koszinusztételt a c oldalra, ebből fejezzük ki $\cos \gamma$ -t és helyettesítsük be a bizonyítandó egyenletbe.

2983. $x \approx 260$ km lesz a két hajó távolsága 4 óra múlva.

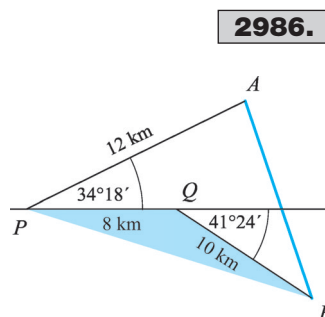
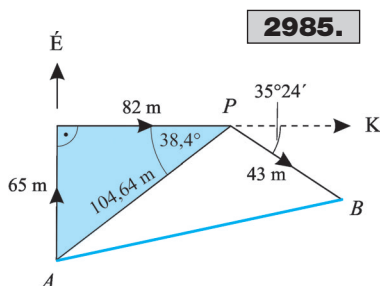
2984. $AB \approx 49,2$ cm.

Összetettebb feladatok

2985. $AB \approx 123,73$ m. Számítsuk ki először az AP távolságot, majd a BP távolságot és az APB szöveget. Ezután alkalmazzuk a koszinusztételt az ABP háromszögben az AB oldalra!

2986. $AB \approx 14,5$ km a két község távolsága légvonalban. Először számítsuk ki a PQB szöveget, majd a PB szakaszra írjuk fel a koszinusztételt a PQB háromszögben. Szinusztétellel vagy koszinusztétellel számítsuk ki QBP szöveget. Ezután az AB szakaszra írjuk fel a koszinusztételt az APB háromszögben.

2987. 15 cm és 8 cm hosszúak az óramutatók. Legyen a nagymutató hossza a , a kismutató hossza b . 2 órakor 60° -os szöveget zárnak be az óramutatók, írjuk fel a koszinusztételt: $13^2 = a^2 + b^2 - 2 \cdot a \cdot b \cdot \cos 60^\circ$. Másrészt 9 órakor az óramutatók derékszöveget zárnak be, írjuk fel Pitagorasz tételét: $a^2 + b^2 = 17^2$. Oldjuk meg az egyenletrendszert!

IV

2988. $\approx 5,92$ cm a rövidebbik alap hossza, $\approx 17,34$ cm a szárak hossza, $\approx 50^\circ 27'$; $\approx 129^\circ 33'$ a trapéz szögei. Számítsuk ki először a trapéz szárát koszinusztétellel. Majd számítsuk ki a trapéz hosszabbik alapján levő szögét, szintén koszinusztétellel. Húzzuk be a trapéz magasságait a rövidebbik alap végpontjainál. Folytassuk!

2989. $\approx 38,05$ cm a trapéz ismeretlen szára, $\approx 43^\circ 29'$; $\approx 136^\circ 31'$ a trapéz ismeretlen szögei. Toljuk el a $27,5$ cm-es szárát önmagával párhuzamosan úgy, hogy a rövidebbik alap másik végpontjából induljon ki. Ekkor kapunk egy olyan háromszöget, amelyre felírva egy koszinusztételt, megkaphatjuk az ismeretlen szárát. Ugyanerre a háromszögre felírt egy másik koszinusztétellel kaphatjuk a hosszabbik alapon levő ismeretlen szögét.

2990. $\approx 29^\circ 47'$; $\approx 150^\circ 13'$; $\approx 124^\circ 44'$; $\approx 55^\circ 16'$; a trapéz szögei. Toljuk el önmagával párhuzamosan az 52 m-es szárát, úgy, hogy a rövidebbik alap másik végpontjából induljon ki. Ekkor kaptunk egy alkalmas háromszöget, amelyre alkalmazhatjuk a koszinusztételt.

2991. $\approx 15,83$ cm a háromszög ismeretlen oldala. Először számítsuk ki az ismeretlen oldallal szemközi szögét koszinusztétel segítségével, amelyet az ismert súlyvonalra írunk fel. Majd alkalmazzuk a koszinusztételt az eredeti háromszögben az ismeretlen oldalra!

2992. $\approx 11,83$ cm a harmadik oldal hossza. Tükrözzük a háromszöget az ismeretlen oldal felezőpontjára! Ekkor egy paralelogrammát kapunk, ha az eredeti háromszöget és a tükörképét együtt tekintjük. Tekintsük ennek a paralelogrammának azt a részháromszögét, amelynek egyik oldala az ismert súlyvonal kétszerese, vagyis $20,8$ cm, a többi oldala $8,2$ cm és $14,8$ cm. Koszinusztétel segítségével meghatározhatjuk ennek a háromszögnek azt a szögét, amely a $14,8$ cm-es oldallal van szemben. Ezután írjunk fel egy újabb koszinusztételt arra a háromszögre, amelyben az ismeretlen oldal fele, a $8,2$ cm és a $10,4$ cm-es oldalak, illetve az előbb meghatározott szög, szerepel.

2993. $\approx 27,66$ cm a harmadik oldalhoz tartozó súlyvonal hossza. Tükrözzük a háromszöget a harmadik oldal felezőpontjára! Ekkor kapunk egy paralelogrammát. Írjunk fel egy koszinusztételt a paralelogramma azon részháromszögére, amelynek egyik oldala az ismeretlen súlyvonal kétszerese, másik két oldala 28 cm, illetve 45 cm. Ezen két oldal által bezárt szögét előbb perze könnyen kiszámítjuk.

2994. $\approx 16,54$ cm; $\approx 9,46$ cm a paralelogramma oldalai. Írjunk fel egy koszinusztételt a 18 cm-es oldalra. Az a és b a háromszög másik két oldala. Másrészt a feltételből $a + b = 26$ cm. Oldjuk meg az egyenletrendszert!

2995. 7 cm, illetve 9 cm a két átló hossza. Írjunk fel egy koszinusztételt az x hosszúságú átlóra, majd az $x + 2$ hosszúságú átlóra! Használjuk fel, hogy $\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos \alpha$. Oldjuk meg ezután az egyenletrendszert. Például úgy, hogy összeadjuk az egyenletek megfelelő oldalait, ekkor $\cos \alpha$ kiesik és egy másodfokú egyenletet kapunk x -re, amelyet könnyen megoldunk.

2996. Mindegyik oldalra írjunk fel egy-egy koszinusztételt! Mégpedig azon háromszögekben, amelyeknek oldalai az ismeretlen oldal és az átlók félhosszúságai. Legyen φ az átlók hajlásszöge, ekkor használjuk fel, hogy $\cos(180^\circ - \varphi) = -\cos \varphi$. Adjuk össze az előbb felírt két koszinusztételt, használjuk fel az előbbi összefüggést és rendezés után megkapjuk a bizonyítandó állítást.

2997. a) Írjunk fel két koszinusztételt, az egyiket az a , $\frac{c}{2}$, s_c oldalakkal bíró háromszögben

az a oldalra. A másikat a b , $\frac{c}{2}$, s_c oldalú háromszögben a b oldalra. Legyen φ az s_c és a c oldal hajlásszöge, ekkor használjuk ki, hogy $\cos(180^\circ - \varphi) = -\cos \varphi$. Adjuk össze a két koszinusztételt megfelelő oldalait, ekkor a φ -t tartalmazó tagok kiesnek, és rendezés után megkapjuk s_c keresett képletét. b) Az előbb igazolt súlyvonalképlet segítségével írjuk fel a súlyvonalak hosszának négyzeteit, majd adjuk ezeket össze és megkapjuk a bizonyítandó összefüggést.

2998. Írjunk fel két koszinusztételt az s_a , illetve s_b súlyvonalakra:

$$s_a^2 = \left(\frac{a}{2}\right)^2 + b^2 - 2 \cdot \frac{a}{2} \cdot b \cdot \cos \gamma; \quad s_b^2 = a^2 + \left(\frac{b}{2}\right)^2 - 2 \cdot a \cdot \frac{b}{2} \cdot \cos \gamma. \text{ Képezzük a két egyenlet kü-}$$

lönbségét, majd használjuk fel, hogy a feltétel szerint $a < b$! $s_a^2 - s_b^2 = \frac{3}{4}(b^2 - a^2) \Rightarrow s_a > s_b$.

Hiszen $b^2 - a^2$ pozitív szám $b > a$ miatt.

2999. 72 cm^2 a háromszög területe. Legyen ABC a keresett területű háromszög, ahol $AC = 10 \text{ cm}$, és F az AB oldal felezőpontja, míg E a BC oldal felezőpontja. Legyen S az ABC háromszög súlypontja. Ekkor $AS = 8 \text{ cm}$, $CS = 6 \text{ cm}$. Miért? $t_{ABC} = 2 \cdot t_{ACF}$. Miért? Alkalmazzuk az ASC háromszögre a koszinusztételt, mégpedig az AS oldalra felírva! Legyen φ az AS oldallal szemközi szög az említett háromszögben. Ekkor az előző koszinusztételből kaphatjuk, hogy $\cos \varphi = \frac{3}{5}$. Ebből $\sin \varphi = \frac{4}{5}$, miért? Írjuk fel az ACF háromszög területképletét, amelyből kaphatjuk, hogy $t_{ACF} = 36 \text{ cm}^2$. Ebből pedig $t_{ABC} = 72 \text{ cm}^2$.

3000. $BC = \sqrt{40} \text{ cm} \approx 6,32 \text{ cm}$. Az ABF háromszögben és a BCE háromszögben írjunk fel egy-egy koszinusztételt az AF szakaszra, illetve a CE szakaszra. Itt F a BC oldal felezőpontja és E az AB oldal felezőpontja. Oldjuk meg az egyenletrendszert, amelyben az egyik ismeretlen $BC = a$, míg a másik ismeretlen $\cos \beta$.

3001. $AD = 2$ egység. Alkalmazzuk a szögfelezőtételt, amelyből kaphatjuk, hogy $\frac{DB}{CD} = 2$.

Legyen $CD = x$ és így $DB = 2x$. Alkalmazzuk a koszinusztételt a CAD háromszögre és a DAB háromszögre! Az egyenletrendszert megoldva kaphatjuk, hogy $AD = y = 2$. Keressünk elemibb megoldást, amely nem használ koszinusztételt. Legyen az E pont olyan, hogy BE párhuzamos DA -val és ABE szabályos háromszög. Ekkor a BEC háromszög hasonló a DAC háromszöghöz. Miért?

3002. $r = \frac{56}{9} \approx 6,22$ egység a keresett kör sugara. Legyen a 13 és a 14 egység hosszúságú oldalak által bezárt szög γ . Legyen O a keresett sugarú kör középpontja, ekkor O rajta van a γ szög szögfelezőjén. Alkalmazzuk a szögfelezőtételt erre a szögfelezőre! Ebből megkaphatjuk, hogy az O pont $\frac{65}{9}$ és $15 - \frac{65}{9}$ egységnyi részekre osztja fel a 15 egység hosszúságú oldalt. Írjuk fel a koszinusztételt az eredeti háromszögre, mégpedig a 14 egység hosszúságú oldalra! Ebből megkaphatjuk, hogy a 13 egység és a 15 egység hosszúságú oldalak α szögére fennáll, hogy: $\cos \alpha = \frac{33}{65}$. Ebből következik, hogy $\sin \alpha = \frac{56}{65}$. Miért? Másrészt $\frac{r}{x} = \sin \alpha$, ahol $x = \frac{65}{9}$.

3003. 1. eset: $2 \cdot \sqrt{\frac{64}{17}} \approx 3,88$ egység; $5 \cdot \sqrt{\frac{64}{17}} \approx 9,70$ egység a másik két oldal hossza.

2. eset: $2 \cdot \sqrt{\frac{64}{41}} \approx 2,50$ egység; $5 \cdot \sqrt{\frac{64}{17}} \approx 6,25$ egység a másik két oldal hossza.

Legyen γ az AB oldallal szemközi szög. Alkalmazzuk az $\alpha = 2 \cdot R \cdot \sin \alpha$ képletet! Ebből $\sin \gamma = \frac{4}{5}$, és ebből $\cos \gamma = \frac{3}{5}$ vagy $\cos \gamma = -\frac{3}{5}$. Legyen a másik két oldal hossza $2x$, illetve $5x$. Írjunk fel egy koszinusztételt a 8 egység hosszúságú oldalra! Ekkor x -re kapunk egy egyenletet, amelyből x -et könnyen kifejezhetjük.

3004. $\frac{3}{2}$ a paralelogramma két szomszédos oldalának aránya, vagy $\frac{2}{3}$, de ez ugyanaz a paralelogramma. Írjunk fel az átlókra egy-egy koszinusztételt, majd képezzük az átlók négyzeteinek

a hányadosát! Az a és b oldalakat tartalmazó kapott tört számlálóját és nevezőjét osszuk el b^2 -tel. S így olyan egyenletet kapunk, amelyben $\frac{a}{b}$ lesz az ismeretlen. Oldjuk meg erre az egyen-

letet! Kapjuk, hogy $\frac{a}{b} = \frac{3}{2}$, illetve ennek a reciprokát.

3005. $\approx 67,96$ m a trapéz hosszabbik alapja és ugyanekkora a trapéz egyik szára; $\approx 54,37$ m a trapéz rövidebbik alapja; $\approx 62,29$ m a trapéz másik szára. Határozzuk meg először a szabályos háromszög, illetve a másik háromszög területét. Kapjuk, hogy a szabályos háromszög területe 2000 m^2 . Írjuk fel erre a szabályos háromszögre a trigonometrikus területképletet! Ebből kap-

IV

hatjuk, hogy $a = \sqrt{\frac{8000}{\sqrt{3}}} \approx 67,96$ m a trapéz hosszabbik alapja, illetve az egyik szára. A másik

háromszögre felírt trigonometrikus területképletből kaphatjuk, hogy a trapéz rövidebbik alapja $c \approx 54,37$ m hosszú. Az ismeretlen b szára írjunk fel egy koszinusztételt!

3006. $\approx 57^\circ 34'$; $\approx 142^\circ 21'$ a négyszög ismeretlen szögei, $\approx 12,14$ cm a négyszög ismeretlen oldala. Húzzuk be a négyszög azon átlóját, amely a 8 cm-es és a 13 cm-es oldalak közös csúcspontjából indul ki. Számítsuk ki ezen átló hosszát koszinusztétellel! Majd az ismeretlen oldalt, illetve az egyik ismeretlen szöget egy-egy koszinusztétellel számíthatjuk ki.

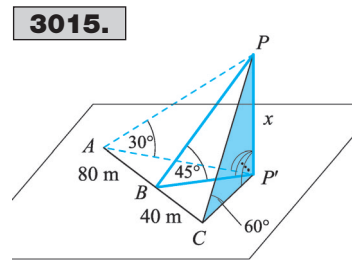
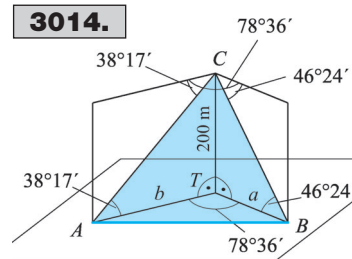
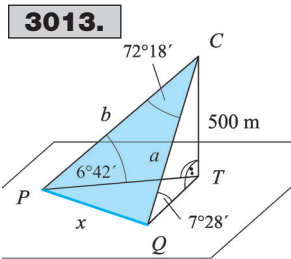
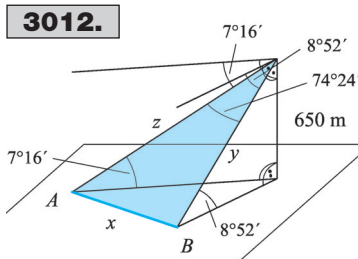
3007. $\approx 114^\circ 10'$; $\approx 83^\circ 29'$; $\approx 86^\circ 33'$ a négyszög ismeretlen szögei. Húzzuk meg a négyszög azon átlóját, amely a 8 cm-es és az 5 cm-es oldalak közös csúcspontjából indul ki. Számítsuk ki koszinusztétellel ezen átló hosszát! Ezután három koszinusztételt felírva meghatározhatjuk a négyszög két ismeretlen szögét. Az utolsó szöget ezután könnyen kaphatjuk.

3008. $AC = 7$ egység, $t_{ABCD} = 5 \cdot \sqrt{6} + \frac{15}{4} \cdot \sqrt{3} \approx 18,74$ területegység. Írjuk fel a koszinusztételt az ABC háromszögben az AC oldalra! Ebből kaphatjuk, hogy $AC = 7$. Vegyük észre, hogy az ADC háromszög derékszögű! Miből következik ez? Eztán számítsuk ki az ACD háromszög területét és az ABC háromszög területét!

3009. $\approx 82^\circ 51'$; $\approx 97^\circ 9'$; $\approx 113^\circ 19'$; $\approx 66^\circ 41'$ a húr-négyszög szögei. Húzzuk meg a húr-négyszög átlóit! Tekintsük azt az e átlót, amely a 42 cm-es és a 35 cm-es oldalak közös csúcspontjából indul ki. Ez két háromszögre vágja a húr-négyszöget. Alkalmazzuk a koszinusztételt mindegyik háromszögben az e átlóra! Ekkor oldjuk meg az egyenletrendszert, felhasználva, hogy $\cos(180^\circ - \alpha) = -\cos \alpha$. Ebből kapjuk, hogy $\alpha \approx 82^\circ 51'$. Ebből kapjuk, hogy $\gamma \approx 97^\circ 9'$. Írjunk fel most az f átlóra két koszinusztételt! Használjuk fel, hogy $\cos(180^\circ - \beta) = -\cos \beta$. Az egyenletrendszer megoldásából kapjuk, hogy: $\beta \approx 113^\circ 19'$. Ebből kapjuk, hogy $\delta \approx 66^\circ 41'$.

3010. Legyen $a^2 + c^2 = b^2 + d^2$. Írjunk fel négy koszinusztételt az átlók behúzása után keletkezett négy háromszögre! Legyen φ az átlók hajlásszöge, x és $e - x$ az e átló két szakasza, y és $f - y$ az f átló két szakasza. Ekkor $a^2 = x^2 + y^2 - 2 \cdot x \cdot y \cdot \cos(180^\circ - \varphi)$; $c^2 = (e - x)^2 + (f - y)^2 - 2 \cdot (e - x) \cdot (f - y) \cdot \cos(180^\circ - \varphi)$; $b^2 = x^2 + (f - y)^2 - 2 \cdot x \cdot (f - y) \cdot \cos \varphi$; $d^2 = y^2 + (e - x)^2 - 2 \cdot y \cdot (e - x) \cdot \cos \varphi$. Ezeket helyettesítsük be az $a^2 + c^2 = b^2 + d^2$ egyenletbe! Addig facsarjuk a kapott egyenletet, amíg például a következőt nem kapjuk: $(e \cdot f - x \cdot y) \cdot \cos \varphi = 0$. Ebből következik, hogy $\cos \varphi = 0$, vagyis $\varphi = 90^\circ$, tehát a négyszög átlói merőlegesek egymásra.

3011. $\varphi \approx 19,47^\circ$. Legyen $AB = 1$, és legyen az O pont az AC szakasz felezőpontja. A Pitagoras-tételt felhasználva kaphatjuk, hogy $OB = \frac{\sqrt{2}}{2}$, másrészt $OH = \sqrt{\frac{3}{2}}$ és $HB = \sqrt{3}$. Vegyük észre, hogy a BHO szög a keresett szög! Alkalmazzuk a koszinusztételt a HOB háromszögben az OB oldalra! Ekkor megkaphatjuk, hogy a φ -vel jelölt BHO szögre: $\cos \varphi = \frac{2 \cdot \sqrt{2}}{3}$, ebből $\varphi \approx 19,47^\circ$.

3012. ≈ 5704 m a két hajó távolsága. Megfelelő szögfüggvény segítségével számítsuk ki az y távolságot, majd a z távolságot! Ezután írjunk fel egy koszinusztételt az x, y, z oldalú háromszögben az x oldalra!

3013. $x \approx 4800$ m a két helység távolsága. Először számítsuk ki a $QC = a$ és a $PC = b$ távolságokat. Majd alkalmazzuk a koszinusztételt a PQC háromszögre!

3014. $AB = x \approx 295,3$ m a keresett távolság hossza. Számítsuk ki megfelelő szögfüggvény segítségével a $BT = a$ és az $AT = b$ távolságokat. Írjuk fel a koszinusztételt az ABT háromszögre!

3015. $PP' = x = 120$ m magas az antenna. $BP' = x$, miért? Az egyes derékszögű háromszögekre tangens szögfüggvényt alkalmazva kaphatjuk, hogy: $AP' = x \cdot \sqrt{3}$, $CP' = \frac{x}{\sqrt{3}}$. Írjunk

fel egy-egy koszinusztételt az ABP' háromszögben, illetve a BCP' háromszögben az AP' oldalra, illetve a CP' oldalra! Legyen az ABP' szög röviden φ -vel jelölve. Ekkor: $(x \cdot \sqrt{3})^2 =$

$$= 80^2 + x^2 - 2 \cdot 80 \cdot x \cdot \cos \varphi, \text{ másrészt } \left(\frac{x}{\sqrt{3}} \right)^2 = 40^2 + x^2 - 2 \cdot 40 \cdot x \cdot \cos(180^\circ - \varphi). \text{ Használjuk}$$

fel, hogy $\cos(180^\circ - \varphi) = -\cos \varphi$. Ezután oldjuk meg az egyenletrendszert! Például úgy, hogy az egyik egyenletből kifejezzük $x \cdot \cos \varphi$ -t és ezt behelyettesítjük a másik egyenletbe. Ekkor már csak x lesz az ismeretlen, amelyet könnyen meghatározhatunk a kapott egyenletből.

3016. Alkalmazzuk kétszer a koszinusztételt egyrészt a c oldalra felírva, másrészt a b oldalra felírva. Fejezzük ki ezekből $\cos \gamma$ -t, illetve $\cos \beta$ -t, majd ezeket helyettesítsük be a megadott feltételi egyenletbe. Ebből kapjuk, hogy $b = c$, vagyis a háromszög egyenlő szárú.

3017. Alkalmazzuk kétszer a koszinusztételt egyrészt az a oldalra felírva, másrészt a b oldalra felírva. Majd fejezzük ki ezekből $\cos \alpha$ -t, illetve $\cos \beta$ -t, majd ezeket helyettesítsük be a megadott egyenletbe. Kapjuk, hogy $a = b$, vagyis a háromszög egyenlő szárú.

3018. Alkalmazzuk kétszer a koszinusztételt egyrészt a c oldalra felírva, másrészt a b oldalra felírva. Fejezzük ki ezekből $\cos \gamma$ -t, illetve $\cos \beta$ -t, majd ezeket helyettesítsük be a bizonyítandó egyenlőség bal oldalába. Átalakítások után kaphatjuk, hogy teljesül a bizonyítandó egyenlőség.

3019. Alkalmazzuk háromszor a koszinusztételt az a, b , illetve a c oldalra. Ezekből fejezzük ki a szögek koszinuszait és helyettesítsük be a bizonyítandó egyenlőség bal oldalába. A megfelelő átalakítások után kapjuk, hogy valóban teljesül a bizonyítandó egyenlőség.

3020. Vegyük figyelembe, hogy $\operatorname{ctg} \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$, másrészt a koszinusztételből $\cos \alpha = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2 \cdot b \cdot c}$, így $\operatorname{ctg} \alpha = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2 \cdot b \cdot c \cdot \sin \alpha} = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{4 \cdot t}$. Folytassuk!

IV

3021. Alkalmazzuk a koszinusztételt az egyes oldalakra és mindegyikből fejezzük ki a szög koszinuszát! A kapott képleteket helyettesítsük be a bizonyítandó egyenlőség bal oldalába, majd ezt addig alakítsuk amíg meg nem kapjuk a bizonyítandó egyenlőség jobb oldalát.

3022. Kissé egyszerűsítsük a feltételi egyenlőség bal oldalát úgy, hogy elvégezzük a kijelölt műveleteket! Majd alkalmazzuk a koszinusztételt az a oldalra felírva. Ezt helyettesítsük be az előző egyenletbe, a rendezés után kapjuk, hogy $\cos \alpha = \frac{1}{2}$, ebből $\alpha = 60^\circ$.

3023. Hozzunk közös nevezőre a bal oldalon, majd szorozzunk a bal oldal és a jobb oldal nevezőjével. Az átalakítások után kapjuk, hogy $a^2 - ac + c^2 = b^2$. Alkalmazzuk most a koszinusztételt a b oldalra, majd az így kapott b^2 kifejezést helyettesítsük be az előző egyenletbe. Ezután kaphatjuk, hogy $\cos \beta = \frac{1}{2}$, és ebből $\beta = 60^\circ$.

3024. Szorozzunk be a nevezőkkel, az átalakítások után kaphatjuk, hogy $a^2 + c^2 + ac = b^2$. Alkalmazzuk a koszinusztételt a b oldalra! A b^2 -re kapott képletet helyettesítsük be az előző egyenletbe, amelyből kaphatjuk, hogy $\cos \beta = -\frac{1}{2}$, ebből $\beta = 120^\circ$.

3025. Alkalmazzuk a koszinusztételt a b oldalra és a c oldalra is! Ezekből fejezzük ki a megfelelő szögek koszinuszait, majd ezeket helyettesítsük be feltételi egyenlet bal oldalába. A kapott egyenletnél szorozzunk a nevezőkkel, majd rendezés után kaphatjuk, hogy: $a^2 \cdot b + a^2c - (b^3 + c^3) = b^2c + bc^2 \Rightarrow a^2(b+c) - (b+c)(b^2 - bc + c^2) = bc(b+c) \Rightarrow a^2 = b^2 + c^2 \Rightarrow \alpha = 90^\circ$.

3026. Alkalmazzuk a koszinusztételt az a , illetve a b oldalra! Ezekből fejezzük ki a megfelelő szögek koszinuszait, majd ezeket helyettesítsük be a feltételi egyenletbe! Szorozzunk a nevezőkkel, rendezzük az egyenletet és például azt kaphatjuk, hogy: $0 = (a^4 - b^4) + (b^2c^2 - a^2c^2)$, ebből $0 = (a^2 - b^2)(a^2 + b^2) - c^2(a^2 - c^2)$, ebből $0 = (a^2 - b^2)(a^2 + b^2 - c^2)$, ebből pedig az következik, hogy $a = b$ vagyis a háromszög egyenlő szárú, vagy pedig a háromszög derékszögű. Miért? (Vigyázat! Itt a „vagy” természetesen nem kizáró „vagy”, ezért a háromszög lehet egyenlő szárú derékszögű háromszög is.)

3027. A két egyenletből egyrészt (1) $\frac{2 \cdot \sqrt{3}}{3} \cdot a^2 = b^2 + c^2$. Másrészt a második megadott egyenletet négyzetre emelve: (2) $\frac{4}{3} \cdot a^2 = (b+c)^2$. Végezzük el itt a négyzetre emelést, majd a

kapott egyenletből vonjuk ki az (1) egyenletet. Kapjuk, hogy (3) $bc = \frac{a^2}{3} \cdot (2 - \sqrt{3})$. Alkalmazzuk most a koszinusztételt az a oldalra! A kapott egyenletbe helyettesítsük be bc képletét a (3) egyenletből, ezenkívül helyettesítsük be $b^2 + c^2$ képletét az (1) egyenletből! Majd oszthatjuk a

kapott egyenletet a^2 -tel, ekkor a kiesik. Az egyenletből kifejezhetjük, $\cos \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}$, $\alpha = 30^\circ$.

3028. Szorozzunk be a nevezővel! Emeljünk ki mindegyik oldalon $(b+c)$ -t, majd osszunk ezzel a nem nulla kifejezéssel, kapjuk, hogy $b^2 - bc + c^2 = a^2$. Alkalmazzuk a koszinusztételt az a oldalra! Az a^2 -re kapott kifejezést helyettesítsük be az előző egyenletbe. Rendezés és bc -vel való osztás után kaphatjuk, hogy $\cos \alpha = \frac{1}{2}$, ebből $\alpha = 60^\circ$.

3029. $t = \frac{3 + \sqrt{3}}{2}$ területegység a háromszög területe. Alkalmazzuk a koszinusztételt az a oldalra, majd helyettesítsük be ide a megadott $\cos \alpha = \frac{1}{2}$ értéket! Egyrészt azt kapjuk, hogy (1) $bc = b^2 + c^2 - 6$. Másrészt a megadott egyenlet négyzetre emelése után azt kaphatjuk, hogy

(2) $b^2 + c^2 = 12 + 6 \cdot \sqrt{3} - 2 \cdot bc$. (2)-ből helyettesítsük be (1)-be a $b^2 + c^2$ képletét! Kapjuk, hogy (3) $bc = 2 + 2 \cdot \sqrt{3}$. Másrészt $t = \frac{bc \cdot \sin \alpha}{2}$, ide behelyettesítve bc -t (3)-ból és az $\alpha = 60^\circ$ -os szöveget, kapjuk, hogy $t = \frac{3 + \sqrt{3}}{2}$ területegység a háromszög területe.

3030. $t = 6 \cdot \sqrt{3}$ területegység a legkisebb kerületű megfelelő háromszög területe. Alkalmazzuk a c oldalra a koszinusztételt! A feltéti egyenletből: $c = 5a - b$, ezt helyettesítsük be az előbb felírt koszinusztételbe. Kapjuk, hogy $24a^2 - 9ab = 0$, ebből $8a = 3b$, mert $a > 0$. Legyen $a = 3 \cdot k$ és $b = 8 \cdot k$, ahol k tetszőleges pozitív egész szám. A legkisebb oldalak akkor lesznek, ha $k = 1$, ekkor $a = 3$ és $b = 8$. A feltéti egyenletből $c = 7$. A $t = \frac{ab \cdot \sin \gamma}{2}$ egyenletből kaphatjuk a keresett területet.

3031. Alkalmazzuk a koszinusztételt az a oldalra! Fejezzük ki innen a megfelelő szög koszinuszát, miután behelyettesítettük az a megadott képletét, kapjuk, hogy: egyrészt $\cos \alpha = \frac{b^2 + c^2}{2 \cdot bc} - \frac{1}{2}$, másrészt $\frac{b^2 + c^2}{2} \geq bc$. Miért? Ezeket felhasználva kapjuk, hogy: $\cos \alpha \geq \frac{1}{2}$. Ebből következik, hogy: $\alpha \leq 60^\circ$. Tehát a feladat kérdésére a válasz: igaz.

3032. $\alpha \leq 30^\circ$ következik a háromszög α szögére. Alkalmazzuk a koszinusztételt az a oldalra! Majd a kapott a^2 -re való képletet helyettesítsük be a megadott egyenletbe. Ezután fejezzük ki a megfelelő szög koszinuszát, kapjuk, hogy: $\cos \alpha = \frac{b^2 + 3 \cdot c^2}{4 \cdot bc}$, ebből $\cos \alpha = \frac{b}{4 \cdot c} + \frac{3 \cdot c}{4 \cdot b}$. Alkalmazzuk a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenséget az előző összeg két pozitív

tagjára! Kapjuk, hogy $\frac{\frac{b}{4 \cdot c} + \frac{3 \cdot c}{4 \cdot b}}{2} \geq \sqrt{\frac{b}{4 \cdot c} \cdot \frac{3 \cdot c}{4 \cdot b}} = \sqrt{\frac{3}{4^2}} = \frac{\sqrt{3}}{4}$. Ebből $\cos \alpha \geq \frac{\sqrt{3}}{2}$, innen

pedig $\alpha \leq 30^\circ$ következik.

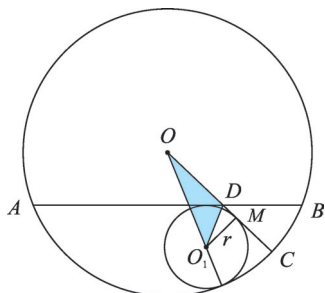
3033. $\alpha \leq 60^\circ$ következik a háromszög α szögére. Alkalmazzuk a koszinusztételt a háromszög a oldalára! Majd az itt a^2 -re kapott képletet helyettesítsük be a megadott egyenletbe. Innen kifejezve a megfelelő szöveget, kapjuk, hogy: $\cos \alpha = \frac{b^2 + c^2}{4 \cdot bc}$. Ebből $\cos \alpha = \frac{b}{4 \cdot c} + \frac{c}{4 \cdot b}$. Alkalmazzuk most az előző összeg két tagjára a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenséget!

Kapjuk, hogy: $\frac{\frac{b}{4 \cdot c} + \frac{c}{4 \cdot b}}{2} \geq \sqrt{\frac{b}{4 \cdot c} \cdot \frac{c}{4 \cdot b}} = \frac{1}{4}$. Ebből $\cos \alpha \geq \frac{1}{2}$, innen pedig $\alpha \leq 60^\circ$ következik.

Nehezebb feladatok

3034. Vegyük észre, hogy $a > b > c$. Miért? Ebből következik, hogy az α a legnagyobb szög ebben a háromszögben. Írjuk fel az a oldalra a koszinusztételt és az egyenletből fejezzük ki a szög koszinuszát! A rendezés és egyszerűsítés után azt kapjuk, hogy $\cos \alpha = -\frac{1}{2}$, ebből pedig $\alpha = 120^\circ$ következik.

3038.

IV

3039. $V_{\max} = 8 \cdot \sqrt{6}$ térfogategység a gúla maximális térfogata.

3040. 8 egység az e és f egyenesek távolsága.

3035. A háromszög legnagyobb oldala $x^2 + x + 1$. Miért? Írjuk fel a legnagyobb oldalra a koszinusz-tételt! $(x^2 + x + 1)^2 = (2x + 1)^2 + (x^2 - 1)^2 - 2 \cdot (2x + 1)(x^2 - 1) \cdot \cos \gamma$.

Ebből $\cos \gamma = \frac{-2(x^3 - x) - (x^2 - 1)}{2 \cdot (2x + 1)(x^2 - 1)} = -\frac{1}{2}$. Miért? Ebből

következik, hogy $\alpha = 120^\circ$.

3036. $t = \frac{\sqrt{3}}{4}$ területegység a háromszög területe.

3037. 44 egység a háromszög kerülete.

3038. $r = 2 \cdot \sqrt{21} - 9 \approx 0,165$ egység a keresett kör sugara.

A szinusz-tétel és a koszinusz-tétel alkalmazása

Alapvető feladatok

3041. $b \approx 33,52$ cm a másik oldal hossza, $f \approx 23,8$ cm a másik átló hossza. Írjunk fel egy koszinusz-tételt a paralelogramma ismeretlen oldalára! Kapjuk, hogy $b \approx 33,52$ cm. Majd írjunk fel egy szinusz-tételt az $a \approx 28$ cm, a b oldal és az $e = 57$ cm oldal alkotta háromszögre! Kapjuk, hogy a 28 cm-es oldallal szemközti szög $\delta = 20,1^\circ$. Ezután könnyen megkaphatjuk a paralelogramma szögeit: $\approx 44,4^\circ$, illetve $\approx 135,6^\circ$. Az ismeretlen átlóra írjunk fel például egy újabb koszinusz-tételt!

3042. $\approx 5,43$ cm a másik oldal hossza, $\approx 24,47$ cm² a területe, $\approx 69,87^\circ$ és $\approx 110,13^\circ$ a szögei. Koszinusz-tétellel számíthatjuk az ismeretlen oldalt. Majd szinusz-tételt alkalmazva kaphatjuk a paralelogramma egyik szögét, majd ebből a másik szögét. Ezután számíthatjuk a paralelogramma területét.

3043. $\approx 7,53$ cm a kör sugara. Alkalmazzuk a koszinusz-tételt a megadott szöggel szemközti háromszögoldalra. Ebből kapjuk, hogy $\approx 10,136$ cm az adott szöggel szemközti húr. Majd használjuk fel az $a = 2 \cdot R \cdot \sin \alpha$ változatát a szinusz-tételnek. Ebből kaphatjuk a sugarat.

3044. $\approx 79,89$ cm² a körszelet területe. Koszinusz-tétellel kaphatjuk a 15 cm-es oldallal szemközti szöget: $\gamma \approx 85,46^\circ$. A szinusz-tétel $c = 2 \cdot R \cdot \sin \gamma$ változatával kaphatjuk a kör sugarát: $R \approx 7,52$ cm. Számítsuk ki a megfelelő körcikk területét: $\approx 84,35$ cm², majd számítsuk ki a meg-

felelő háromszög területét: $t_A = \frac{R^2 \cdot \sin(2 \cdot \gamma)}{2} \approx 4,46$ cm². Majd vonjuk ki a körcikk területé-

ből a háromszög területét és megkapjuk a körszelet területét.

3045. ≈ 8 cm; ≈ 10 cm a háromszög ismeretlen oldalai, $\approx 41,41^\circ$; $\approx 55,77^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei. Írjuk fel az ismert $a = 12$ cm-es oldalra a koszinusz-tételt:

$12^2 = b^2 + c^2 - 2 \cdot b \cdot c \cdot \cos 82,82^\circ$. Másrészt tudjuk, hogy $b + c = 12$. Oldjuk meg az egyenletrendszer! $b \approx 8$ cm; $c \approx 10$ cm, illetve fordítva. Írjuk fel a szinusz-tételt az a és a b oldalra. Ebből kapjuk a $b \approx 41,41^\circ$ szöget és ebből a $\gamma \approx 55,77^\circ$ szöget, illetve fordítva.

3046. ≈ 19 cm, ≈ 13 cm a háromszög ismeretlen oldalai, $\approx 104,39^\circ$; $\approx 41,5^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei. Legyen $a = 11$ cm, ekkor $b - c = 6$ cm a feltétel szerint. Írjuk fel a koszinusz-tételt az a oldalra! $11^2 = b^2 + c^2 - 2 \cdot b \cdot c \cdot \cos 34,11^\circ$. Oldjuk meg az egyenletrendszer! Kapjuk,

hogy: $c \approx 13$ cm, és ebből $b \approx 19$ cm. Írjuk fel a szinusztételt az a és b oldalra! Ebből kapjuk, hogy $\beta \approx 75,61^\circ$ vagy $\beta \approx 104,39^\circ$. Az első lehetőség nem lehet. Miért? Ezért $\beta \approx 104,39^\circ$, ebből $\gamma \approx 41,5^\circ$.

3047. ≈ 14 cm; ≈ 23 cm; a háromszög ismeretlen oldalai, $\approx 26,2^\circ$; $\approx 133,5^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei. A feltétel szerint $a + b = 37$. Másrészt írjuk fel a koszinusztételt az ismert oldalra: $11^2 = a^2 + b^2 - 2 \cdot a \cdot b \cdot \cos 20,3^\circ$. Oldjuk meg az egyenletrendszert! $a \approx 14$ cm; $b \approx 23$ cm, illetve fordítva. Alkalmazzuk a szinusztételt az a és c oldalra! Ebből kapjuk az $\alpha \approx 26,2^\circ$ szöveget, ebből pedig a $\beta \approx 133,5^\circ$ szöveget, illetve fordítva.

3048. ≈ 18 cm; ≈ 24 cm a háromszög ismeretlen oldalai, $\approx 43,04^\circ$; $\approx 65,52^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei. A feltételből: $a + b = 42$. Másrészt a koszinusztételt felírva az ismert oldalra: $25^2 = a^2 + b^2 - 2 \cdot a \cdot b \cdot \cos 71,44^\circ$. Oldjuk meg az egyenletrendszert! Kapjuk, hogy $a \approx 18$ és $b \approx 24$, illetve fordítva. Írjuk fel a szinusztételt az a és c oldalra! Ebből kapjuk, hogy $\alpha \approx 43,04^\circ$, ebből $\beta \approx 65,52^\circ$, illetve fordítva.

3049. $\approx 7,4$ cm; $\approx 14,6$ cm; ≈ 11 cm a háromszög ismeretlen oldalai, $\approx 29,56^\circ$; $\approx 103,27^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei. Először a $c = 2 \cdot R \cdot \sin \gamma$ összefüggéssel számítsuk ki a c oldalt: $c \approx 11$ cm. A feltétel szerint $a + b = 22$. Írjuk fel a koszinusztételt a c oldalra!

$11^2 \approx a^2 + b^2 - 2 \cdot a \cdot b \cdot \cos 47,17^\circ$. Oldjuk meg az egyenletrendszert! $a \approx 7,4$; $b \approx 14,6$, illetve fordítva. Írjuk fel, hogy $\alpha = 2 \cdot R \cdot \sin \alpha$, ebből kapjuk, hogy: $\alpha \approx 29,56^\circ$, majd ebből $\beta \approx 103,27^\circ$, illetve fordítva.

3050. ≈ 61 cm; ≈ 102 cm a háromszög többi oldalának a hossza, $\approx 33^\circ 23'$; $\approx 79^\circ 38'$ a háromszög többi szöge. Legyen $\gamma = 66^\circ 59'$ és $a = 109$ cm. Ekkor a $t = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$ területképletből

kapjuk, hogy $b \approx 61$ cm. Írjuk fel a koszinusztételt a háromszög c oldalára! Ebből kapjuk, hogy $c \approx 102$ cm. Írjuk fel a szinusztételt a háromszög b és c oldalára! Ebből kapjuk, hogy $\beta \approx 33^\circ 23'$, ebből pedig $\alpha \approx 79^\circ 38'$.

3051. 1. megoldás: ≈ 84 cm a harmadik oldal hossza, $\approx 67,38^\circ$; $\approx 36,87^\circ$; $\approx 75,75^\circ$ a háromszög szögei. $t = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$. Legyen $a = 80$; $b = 52$, ekkor a területképletből: $\gamma \approx 75,75^\circ$.

Írjuk fel a koszinusztételt a c oldalra! Ebből kapjuk, hogy $c \approx 84$. Írjuk fel a szinusztételt az a és c oldalakra! Ebből kapjuk, hogy $\alpha \approx 67,38^\circ$, ebből pedig $\beta \approx 36,87^\circ$.

A 2. megoldás: $\gamma \approx 104,25^\circ$; $c \approx 105,6$ cm, $\approx 47,25^\circ$; $\approx 28,5^\circ$.

3052. ≈ 16 cm; ≈ 12 cm; $\approx 14,32$ cm a háromszög oldalai, $\approx 46,22^\circ$; $\approx 74,29^\circ$ a háromszög többi szöge. A feltétel szerint $a + b = 28$. A háromszög $t = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$ területképletéből:

$a \cdot b \approx 195$. Oldjuk meg az egyenletrendszert! Ebből $a \approx 16$ cm és $b \approx 12$ cm, illetve fordítva. Írjuk fel a koszinusztételt a c oldalra! Ebből $c \approx 14,32$. Írjuk fel a szinusztételt az a és c oldalra! Ebből kapjuk, hogy $\alpha \approx 46,22^\circ$ ebből pedig $\beta \approx 74,29^\circ$, illetve fordítva.

3053. ≈ 100 cm; ≈ 65 cm; ≈ 105 cm a háromszög oldalainak hossza, $\approx 67^\circ 23'$; $\approx 36^\circ 52'$ a háromszög többi szöge. A feltételből $a - b = 35$ és $\gamma = 75^\circ 45'$. Ekkor a háromszög trigonometrikus területképletéből $a \cdot b \approx 6500$. Oldjuk meg az egyenletrendszert! Ebből $a \approx 100$ és $b \approx 65$. Írjuk fel a koszinusztételt a c oldalra! Ebből kapjuk, hogy $c \approx 105$. Írjunk fel egy szinusztételt a b és c oldalakra! Ebből kapjuk, hogy: $\beta \approx 36^\circ 52'$, ebből pedig $\alpha \approx 67^\circ 23'$.

3054. $\approx 8,85$ cm; $\approx 6,64$ cm; 7 cm a háromszög oldalai, $\approx 80,91^\circ$; $\approx 47,77^\circ$ a háromszög ismeretlen szögei. Legyen $a = 7$, $\alpha = 51,32^\circ$. Alkalmazzuk a szögfelezőtételt! Ebből $\frac{b}{c} = \frac{4}{3}$.

Ezért legyen $b = 4x$ és $c = 3x$. Írjuk fel az a oldalra a koszinusztételt!

$7^2 = (4x)^2 + (3x)^2 - 2 \cdot 4x \cdot 3x \cdot \cos 51,32^\circ$. Ebből $x \approx 2,2135$, s innen $b \approx 8,85$; $c \approx 6,64$. Írjuk fel a szinusztételt a c és az a oldalra! Ebből kapjuk, hogy $\gamma \approx 47,77^\circ$, ebből pedig $\beta \approx 80,91^\circ$.